

Soms moet je baby op de afdeling Neonatologie worden opgenomen. Dit kan om verschillende redenen:

- te vroeg geboren (prematuur)
- te laag geboortegewicht (dysmatuur)
- matige of slechte start
- lage temperatuur
- lage bloedsuiker
- infectie
- niet willen drinken

Belang van borstvoeding

Voor een zieke of te vroeg geboren baby is moedermelk heel belangrijk. Onderzoek laat dit zien. Moedermelk van een moeder met een te vroeg geboren baby is speciaal aangepast aan de behoefte van het kind. Colostrum (de eerste melk) bereidt de darmen voor op voeding. Het bevat veel antistoffen die beschermen tegen infecties. De vetten zijn licht verteerbaar. De melk bevat ook stoffen die belangrijk zijn voor de hersenontwikkeling en de rijping van het maag-darmstelsel.

Afspraak en beleid

- De kinderarts bepaalt hoe vaak en hoeveel voeding je baby krijgt.
- Je kunt in principe altijd borstvoeding geven. Soms vraagt de situatie van je baby om een ander beleid. De verpleegkundige bespreekt dit met je. Voeden gebeurt meestal op vaste tijden.
- Baby's jonger dan 34 weken krijgen bijvoeding via een sonde. Boven de 34 weken krijgt je baby sondevoeding of flesvoeding. Cupfeeding gebeurt alleen bij baby's vanaf 37 weken, maximaal 30 ml, en alleen als de baby goed wakker is. De verpleegkundige geeft dit of ouders krijgen instructies hoe dit zelf te doen.
- De fles wordt op een speciale manier aangeboden (zie de folder *Het toedienen van zuigelingenvoeding met een fles*).
- Soms wordt je baby voor en na de borstvoeding gewogen. Zo ziet de verpleegkundige hoeveel melk je baby uit de borst heeft gedronken. Als dit te weinig is, krijgt je baby bijvoeding.
- Als je baby nog niet zelf uit de borst kan of mag drinken, kun je de melk afkolven op de afdeling Verloskunde en Neonatologie.
- Huid-op-huidcontact (buidelen) stimuleert de borstvoeding.

- Elke dag bespreekt de verpleegkundige met je hoe de borstvoeding gaat. De afspraken worden steeds aangepast aan de situatie, zodat de borstvoeding zo goed mogelijk verloopt.

Fopspeen

Een zieke of te vroeg geboren baby kan veel steun hebben aan een fopspeen. Het geeft troost en werkt ook als pijnstilling. Daarom krijgt een baby soms een fopspeen aangeboden. Een fopspeen stimuleert de zuigreflex en vervult de zuigbehoefte. Daardoor wordt de baby rustiger en groeit beter.

Tepelhoedje

Een te vroeg geboren baby heeft vaak lage spierspanning. Daardoor kan het lastig zijn om de borst goed vast te houden. De automatische zuigreflex komt op gang als er iets tegen het gehemelte wordt gevoeld. Een tepel die niet diep genoeg in de mond komt, prikkelt het gehemelte niet. Dan gaat de baby niet zuigen.

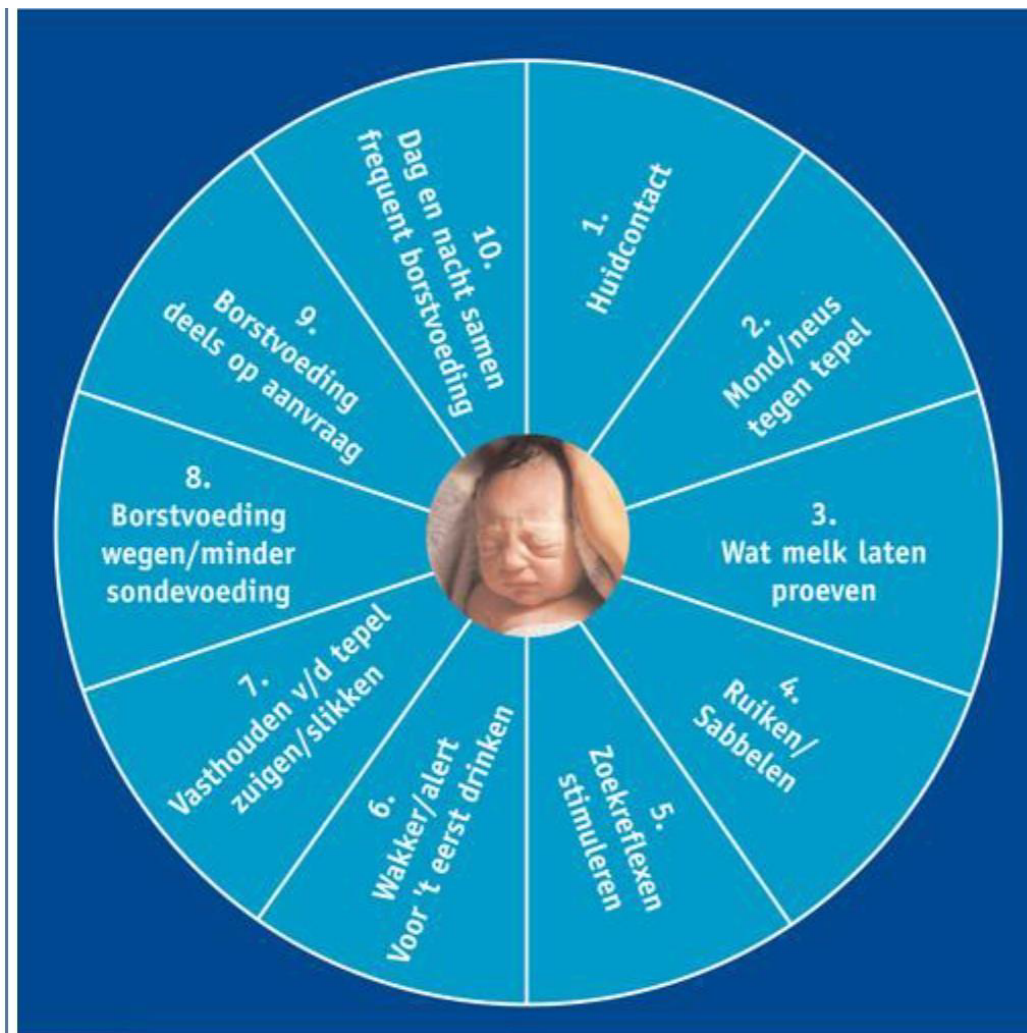
Een tepelhoedje kan tijdelijk helpen. Het raakt altijd licht het gehemelte en prikkelt zo de zuigreflex. Vraag altijd advies aan een lactatiekundige bij gebruik van een tepelhoedje.

Probeer bij elke voeding eerst aan te leggen zonder tepelhoedje. Lukt dit na een paar pogingen niet, gebruik dan het tepelhoedje. Wordt er een tepelhoedje gebruikt, kolf dan minimaal één keer per dag beide borsten goed leeg.

Extra aandachtspunten bij aanleggen van een prematuur

- Gebruik bij een premature baby de rugbyhouding. Dit geeft controle en maakt het makkelijker om de baby goed aan te leggen zodra je baby een grote 'hap' neemt.
- Ondersteun de baby goed. Het mag geen energie kosten om bij de tepel te blijven. Als het teveel moeite kost, zal je baby de borst snel loslaten.
- Let erop dat de baby niet van de borst afglijdt. Als alleen nog het puntje van de tepel in de mond zit, haal de baby van de borst en leg opnieuw aan.
- Lukt het niet om een grote hap te nemen, help dan voorzichtig door het kinnetje omlaag te duwen.
- Ondersteun het kinnetje met een vinger als de borst moeilijk vast te houden is.
- Stopt de baby met drinken, moedig zachtjes aan om door te gaan. Praat rustig, masseer voetjes of handjes. Vooral zacht masseren van de muis van de handjes werkt goed. Ook kan wat melk rechtstreeks in de mond worden gekolfd. Zodra de baby melk proeft, komt de interesse om te drinken vaak terug.
- Omdat een prematuur minder drinkt dan een voldragen baby, is het belangrijk de melkproductie goed op peil te houden. Leg de baby aan en kolf daarnaast extra.

Stappenplan voor borstvoeding geven aan een premature baby



Stappen 1 tot en met 5 zijn mogelijk bij de kleinste prematuren vanaf 32 weken:

1. **Huidcontact (buidelen):** de baby op de blote huid tussen de borsten van de moeder leggen. Laat sondevoeding inlopen tijdens het buidelen.
2. **Mond/neus tegen de tepel:** de baby met mond en neus bij de tepel leggen en zelf laten zoeken.
3. **Melk laten proeven:** de moeder kan wat melk uit de tepel knijpen en rond het mondje smeren. De baby kan ook proberen te likken aan de tepel. Vaak komt er vanzelf melk.
4. **Ruiken en sabbelen:** de baby aan de borst laten ruiken en sabbelen.
5. **Zoekreflex stimuleren:** met de tepel langs het wangetje of de onderlip strijken. Wacht tot de baby de mond wijd opent.

Stappen 6 tot en met 10 zijn mogelijk vanaf 32 tot 34 weken, afhankelijk van de coördinatie van zuigen, slikken en ademen:

- 6. Eerste keer zuigen terwijl de baby wakker en alert is:** letten op de coördinatie van zuigen, slikken en ademen.
- 7. Vasthouden van de tepel:** de baby zuigt en slikt en ademt, met goede coördinatie.
- 8. Borstvoeding uitbreiden en sondevoeding verminderen.**
- 9. Borstvoeding deels op aanvraag:** de baby krijgt nog een deel bijvoeding.
- 10. Volledige borstvoeding, dag en nacht:** de baby drinkt volledig uit de borst.

Opmerking

Hoe snel dit proces verloopt, is niet te voorspellen. Dit hangt af van de ontwikkeling en de conditie van de te vroeg geboren baby.

Contactgegevens

Neem bij vragen gerust contact met ons op.

Lactatiekundigen

- Voor uitgebreid advies kan er doorverwezen worden naar een lactatiekundige. Iedere maandag en donderdag is er een lactatiekundige aanwezig op de afdeling. Op andere dagen kun je vragen stellen aan de kraamverzorgende, verloskundige of verpleegkundige.
- De GGD heeft ook lactatiekundigen. GGD Jeugdgezondheidszorg (075) 651 8340

Afdelingen ZMC

- Gynaecologie/Verloskunde (075) 650 7722
- Neonatologie (075) 650 7190